

Bilag 2
(Opdateret pr. 1. januar 2015)

Politiets praktiske udsendelsesarbejde

2.1. Indledning	36
2.2. Forskellige udsendelsessituationer	37
2.3. Myndighedssamarbejdet på udsendelsesområdet	38
2.4. Udsendelse af mindreårige, uledsagede udlændinge	39
2.5. Udsendelse af gravide kvinder	40
2.6. Tvangsmæssig udsendelse, som indebærer en adskillelse af medlemmeme af en familie	40
2.7. Politiets muligheder for at følge op på forhold vedrørende afviste asylansøgere og andre udlændinge i hjemlandet efter udsendelsen	41
2.8. Anvendelse af EU laissez-passes	41
2.9. De forskellige udrejseformer	42
2.10. Udlevering af medicin i forbindelse med udrejse	44
2.11. Politiets anvendelse af magt i forbindelse med ledsagede udsendelser med fly	44
2.12. Uddannelse af det ledsagende politipersonale	46
2.13. Rigspolitiets samarbejde med udenlandske myndigheder i udsendelsessager	47
Bilag: Rigspolitiets interne retningslinjer vedrørende ledsagede udsendelser med fly	48

2.1. Indledning

Det er politiet, der har ansvaret for, at udlændingemyndighedernes afgørelser om afslag på asyl effektueres i form af en udsendelse.

Politiet lægger udlændingemyndighedernes afgørelse om såvel afslag på asyl som udsendelsesdestination til grund. Politiet har således ikke kompetence til at træffe afgørelse om, hvorvidt en udlænding har ret til at opholde sig her i landet. Politiet kan heller ikke træffe afgørelse om, at en udlænding har ret til at opholde sig her i landet under udlændingemyndighedernes behandling af en sag om opholdstilladelse eller asyl.

Politiet har ikke kompetence til at efterprøve udlændingemyndighedernes afgørelser. Politiet kan alene afbryde en planlagt udsendelse, hvis der skønnes at være risiko for, at udlændingen – f.eks. på grund af en akut opstået helbredsmæssig situation – ikke vil kunne gennemføre selve udsendelsen, typisk en flyrejse af en vis varighed, eller hvis der akut opstår en situation i hjemlandet, der gør det sikkerhedsmæssigt betænkeligt – af hensyn til udlændingen eller det ledsagende politipersonale – at gennemføre udsendelsen. Udsendelsen vil i sådanne tilfælde blive søgt gennemført snarest muligt.

Politiets arbejde består i at følge op på de meddelte afslag med henblik på at sikre udrejse, hvilket typisk fordrer, at politiet – uden udlændingens aktive bistand – skal tilvejebringe forudsætningerne for, at en udrejse/udsendelse kan finde sted, om nødvendigt som en ledsaget (tvangsmæssig) udsendelse. Politiets virksomhed på udsendelsesområdet er faktisk forvaltningsvirksomhed.

Rigspolitiet, Nationalt Udlændingecenter (NUC), har for så vidt angår politiet en central, koordinerende opgave på udsendelsesområdet med at tilvejebringe forudsætningerne for udsendelsen og den praktiske gennemførelse heraf og samarbejder i den forbindelse med politikredsene, som i et begrænset omfang varetager opgaver vedrørende forkyndelse og udrejsekontrol.

Rigspolitiet samarbejder endvidere med International Organization for Migration (IOM) i visse typer af udsendelsessager. Rigspolitiet har således mulighed for at henvise afviste asylansøgere, der ønsker at medvirke til deres udrejse, til IOM, hvorefter IOM overtager den praktiske del og koordination af pågældendes konkrete udrejse. Det er en forudsætning, at der er tale om frivillig hjemrejse, og at udlændingen bistår IOM i arbejdet med at skaffe de nødvendige rejsedokumenter mv.

Rigspolitiets arbejde med udsendelsessager på asylområdet sker inden for de retlige rammer, der er beskrevet i bilag I, og med anvendelse af de forskellige motivationsfremmende foranstaltninger og tvangsmidler, der er til rådighed.

2.2. Forskellige udsendelsessituationer

Behandlingen af en udsendelsessag afhænger af, om den afviste asylansøger medvirker til udsendelsen eller ej, og om den pågældende har de nødvendige (gyldige) rejsedokumenter.

I tilfælde, hvor udlændingen er indstillet på at udrejse, vil Rigspolitiet om nødvendigt kunne være udlændingen behjælpelig med at fremskaffe de nødvendige rejsedokumenter/indrejsetilladelse. Endvidere vil Rigspolitiet – foreløbigt eller endeligt – kunne betale billetter mv.

Som udgangspunkt giver sager, hvor udlændingen selv er indstillet på at udrejse, ikke anledning til problemer, idet de allerfleste lande accepterer forpligtigelsen til at tilbagetage egne statsborgere, der frivilligt ønsker at rejse. Dog kan sagsbehandlingstiden hos hjemlandets myndigheder i forbindelse med udstedelse af rejsedokumenter/indrejsetilladelse i nogle tilfælde være lang.

I tilfælde, hvor udlændingen ikke vil medvirke til udsendelsen, men hvor udlændingen er i besiddelse af et gyldigt rejsedokument, vil udsendelsen som udgangspunkt kunne gennemføres uden problemer – om nødvendigt som en ledsaget (tvangsmæssig) udsendelse med fly. Behovet for ledsagelse vil typisk være begrundet i, at udlændingen (fysisk) modsætter sig udsendelsen, og det således er nødvendigt at gennemtvunge denne. Hertil kommer hensyntagen til flysikkerheden og de øvrige passagerer, som kan betyde, at luftkaptajnen stiller krav om, at en (uroilig) udlænding ledsages. Rigspolitiets retningslinjer vedrørende ledsagede udsendelser med fly findes i bilaget side 48 ff.

De tilfælde, som i særlig grad kan give anledning til udfordringer i udsendelsesfasen, er sådanne, hvor der skal skaffes rejsedokument/indrejsetilladelse hos hjemlandets myndigheder til en udlænding, der ikke vil medvirke til udsendelsen og dermed heller ikke til at få udstedt rejsedokument mv.

I sådanne sager kontakter Rigspolitiet typisk først den relevante udenlandske repræsentation her i landet eller i Danmarks nabolande, såfremt der ingen repræsentation er i Danmark. Denne henvendelse kan ske med eller uden udlændingens medvirken. Henvendelsen til hjemlandets myndigheder er således nødvendig for at tilvejebringe forudsætningerne for at kunne effektuere udlændingemyndighedernes afgørelse om udrejse. Henvendelsen er også ubetænkelig, idet udlændingemyndighederne ved afgørelsen om afslag på asyl og ved afgørelsen om udsendelsesland har vurderet forfølgelsesrisikoen i forhold til hjemlandet og bestemt, at udsendelsen kan ske dertil.

Ved henvendelsen til hjemlandets myndigheder i sager, hvor der er meddelt afslag på asyl, kan Rigspolitiet ikke oplyse, om udlændingen har ansøgt om asyl. Det

oplyses alene (hvis det er nødvendigt), at udlændingen har fået afslag på en ansøgning om opholdstilladelse og ikke længere må opholde sig her i landet.

Langt hovedparten af sagerne løses på denne måde ved, at nødvendige rejsedokumenter og/eller indrejsetilladelser udstedes.

Er det ikke muligt at indhente de nødvendige dokumenter mv. hos de udenlandske repræsentationer i Danmark eller i nabolandene, anmoder Rigspolitiet Udenrigsministeriet eller – i forståelse med Udenrigsministeriet – de relevante danske repræsentationer i udlandet om bistand til at få udstedt indrejsetilladelser og rejsedokumenter hos udenlandske myndigheder. Sagsbehandlingstiden hos hjemlandets myndigheder kan i sådanne sager være meget lang, bl.a. fordi der ofte kun foreligger sparsomme, udokumenterede identitetsoplysninger, som skal kontrolleres i hjemlandet, hvor der ofte ikke er tilgængelige centrale registre til brug herfor. I nogle lande er tidligere eksisterende registre blevet ødelagt i forbindelse med krig eller borgerkrig.

I nogle tilfælde bemyndiger Rigspolitiet en dansk ambassade til at lade lokalbetroede kontakter foretage identitetsundersøgelser i form af undersøgelser i registre/henvendelser til registerførere.

Nogle hjemlandes myndigheder stiller – med henvisning til deres nationale lovgivning – krav om, at udlændingen skal medvirke til at ansøge om udstedelse/forlængelse af rejsedokumentet ved at underskrive en ansøgning herom. Vil udlændingen ikke medvirke hertil, vil forudsætningerne for at kunne gennemføre en (tvangsmæssig) udsendelse ikke kunne tilvejebringes, og en udsendelse vil ikke kunne gennemføres. Sådanne udlændinge undergives forskellige motivationsfremmende foranstaltninger.

Rigspolitiet undersøger løbende mulighederne for at kunne gennemføre udsendelser og indhenter i den forbindelse erfaringer om det praktiske udsendelsesarbejde fra andre lande.

2.3. Myndighedssamarbejdet på udsendelsesområdet

Rigspolitiet samarbejder løbende – ud over med politikredsene – med Udlændingestyrelsen, Justitsministeriet og Udenrigsministeriet, herunder Danmarks repræsentationer i udlandet, om løsningen af såvel konkrete som generelle udsendelsesproblemer.

Med henblik på at styrke samarbejdet på udsendelsesområdet mellem de forskellige myndigheder, der beskæftiger sig med udsendelsesrelaterede opgaver, har der gennem de seneste 10 år været etableret forskellige formelle mødefora. Fra begyndelsen af 2013 har myndighedssamarbejdet været forankret i "Task Force til fremme af udsendelse og reintegration af afviste asylansøgere" (FURAS). FURAS består af repræsentanter fra Justitsministeriet, Udlændingestyrelsen, Flygtninge-

nævnet, Udenrigsministeriet og Rigspolitiet. Formandskab og sekretariatsbistand varetages af Justitsministeriet. I FURAS, der holder møde med jævne mellemrum, drøftes bl.a. den aktuelle udsendelsessituation og udfordringer i forhold til udsendelsesarbejdet, ligesom der orienteres om ændringer i asylpraksis m.m. De deltagende myndigheder får herved mulighed for inden for deres respektive ansvarsområder at bidrage til løsningen af konkrete og/eller generelle udfordringer i forhold til udsendelsesarbejdet til de forskellige lande.

Endelig deltager Rigspolitiet i relevante internationale fora, hvor bl.a. erfaringer med udsendelsesarbejdet udveksles.

2.4. Udsendelse af mindreårige, uledsagede udlændinge

I forarbejderne – lovforslag nr. L 197 (Folketinget 2006-07), almindelige bemærkninger, afsnit 3.3. – til lov nr. 504 af 6. juni 2007 om ændring af udlændingeloven og lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, der trådte i kraft den 1. august 2007, er der beskrevet en ordning, hvorefter alle uledsagede udlændinge under 18 år, der skal udrejse, skal have tilbud om en forberedt hjemsendelse. Ordningen administreres af Udlændingestyrelsen i et samarbejde med relevante organisationer i såvel Danmark som udlandet. Udlændingestyrelsen har i den anledning indgået en aftale med International Organization for Migration (IOM) om forberedte hjemsendelser.

Ved ikrafttrædelsen den 1. januar 2011 af lov nr. 1543 af 21. december 2010 blev reglerne om uledsagede mindreårige udlændinge ændret.

De nye regler om opholdstilladelse til uledsagede mindreårige gælder for de udlændinge, der er indrejst i Danmark fra og med den 1. januar 2011.

Ændringerne indebærer bl.a., at opholdstilladelse til uledsagede mindreårige i medfør af udlændingelovens § 9 c, stk. 3, kun kan gives og forlænges i forhold til udlændinge under 18 år.

Opholdstilladelsen i medfør af udlændingelovens § 9 c, stk. 3, vil således fremover altid udløbe, når udlændingen fylder 18 år. Det betyder, at en udlænding, der har opholdstilladelse som uledsaget mindreårig, normalt vil skulle udrejse, når den pågældende fylder 18 år. Kun hvis der er helt særlige grunde, vil der undtagelsesvist kunne gives (fortsat) opholdstilladelse. Det betyder endvidere, at de særlige sagsbehandlingsprocedurer, der er møntet på uledsagede mindreårige, ligeledes alene gælder til det fyldte 18. år.

Ordningen om forberedt hjemsendelse blev ligeledes ændret således, at ordningen normalt ikke gælder for uledsagede mindreårige fra EU-/EØS-lande, som er indrejst efter den 1. januar 2011. Hvis der er tale om handlede børn, eller der undtagelsesvist er særlige omstændigheder, der tilsiger det, vil ordningen dog fortsat finde anvendelse.

2.5. Udsendelse af gravide kvinder

Efter praksis foretages der ikke udsendelse af gravide kvinder de sidste 2 måneder forud for den fastsatte fødselstermin og de første 2 måneder efter fødslen. Det bemærkes, at udlændingemyndighederne endvidere tager hensyn til graviditet/dokumenteret terminstidspunkt i forbindelse med fastsættelse af udrejsefrist.

2.6. Tvangsmæssig udsendelse, som indebærer en adskillelse af medlemmerne af en familie

Der tilstræbes altid en samlet udsendelse af medlemmerne af en familie, således at ægtefæller udsendes sammen og sammen med deres mindreårige børn. Politiet er således fuldt ud opmærksom på vigtigheden af, at en familie, herunder i særdeleshed børnefamilier, så vidt muligt udsendes samlet, og at en fravigelse af dette klare udgangspunkt bør have undtagelsens karakter.

Udlændingene vejledes altid løbende i forbindelse med udrejsekontroller og op til en planlagt tvangsmæssig udsendelse om deres udrejsepligt, ligesom de vejledes om konsekvenserne af ikke at ville medvirke til udsendelse af Danmark. I den forbindelse vejledes de pågældende om, at en manglende tilstedeværelse af et eller flere familiemedlemmer på rejsedagen kan have som konsekvens, at udsendelsen alligevel gennemføres for de tilstedeværende.

Der kan imidlertid forekomme tilfælde, hvor ikke alle familiemedlemmer er til stede ved politiets afhentning på udsendelsesdagen, og hvor politiet på trods af dette vælger at gennemføre en planlagt tvangsmæssig udsendelse af de tilstedeværende familiemedlemmer. Medlemmerne af familien bliver således adskilt.

Hvorvidt der i den konkrete sag skal ske tvangsmæssig udsendelse af de tilstedeværende familiemedlemmer, beror på en konkret og individuel vurdering af den foreliggende situation.

Er den samlede familie ikke til stede på udsendelsesdagen, undersøger politiet baggrunden herfor. I den forbindelse søges de manglende familiemedlemmer aktivt, f.eks. – og typisk – ved kontakt til indlogeringsstedet eller på andre kendte opholdssteder.

De tilstedeværende familiemedlemmer afhøres endvidere i et forsøg på at få afklaret, hvor det forsvundne familiemedlem opholder sig, og for at afdække, hvorvidt den manglende tilstedeværelse skyldes en bevidst handling for derved at undgå at blive udsendt af Danmark.

De tilstedeværende familiemedlemmer opfordres samtidig til at medvirke til at finde forsvundne familiemedlemmer. De tilstedeværende familiemedlemmer til-

bydes således normalt mulighed for at kontakte den forsvundne enten direkte via telefon eller ved opkald til venner, bekendte eller andre.

Politiets forhøring på indlogeringsstedet, afhøring af de tilstedeværende familie-medlemmer og andre undersøgelser, herunder opslag i relevante registre med henblik på at afdække, om den forsvundne eventuelt er truffet eller tilbageholdt i en politikreds i anden sammenhæng, indgår således i vurderingen af, hvorvidt udsendelsen skal gennemføres, selvom dette medfører, at et eller flere familiemedlemmer på udsendelsestidspunktet efterlades i Danmark.

Politiet undersøger endvidere, om der måtte være undskydelige omstændigheder for så vidt angår den manglende tilstedeværelse, herunder f.eks. indlæggelse på hospital eller lignende, og politiet vil tage hensyn hertil og – afhængig af de nærmere omstændigheder – afløse en ellers planlagt tvangsmæssig udsendelse.

Andre konkrete omstændigheder, herunder f.eks. den psykiske tilstand hos såvel en tilstedeværende som en ikke-tilstedeværende forælder, kan også tale for, at en ellers planlagt tvangsmæssig udsendelse afløses. Alderen på et ikke-tilstedeværende barn vil ligeledes indgå i vurderingen.

Foreligger der ikke undskydelige eller andre relevante omstændigheder, eller vurderes det, at familien selv bevidst lægger hindringer i vejen for en samlet udsendelse ved at "skjule" enkelte familiemedlemmer, vil en tvangsmæssig udsendelse af den tilstedeværende del af familien som udgangspunkt blive gennemført.

2.7. Politiets muligheder for at følge op på forhold vedrørende afviste asylansøgere og andre udlændinge i hjemlandet efter udsendelsen

Ved en tvangsmæssig udsendelse overgiver det ledsagende politipersonale ved ankomsten til destinationen (lufthavnen) udlændingen til myndighederne eller påser, at udlændingen selv indrejser.

Politiet har herefter ikke yderligere opgaver i forbindelse med udsendelsen, og politiet har ikke mulighed for at følge op på det videre forløb, da dansk politi ikke har kompetence til at foretage undersøgelser i udlandet.

2.8. Anvendelse af EU laissez-passer

Et laissez-passer (EU-dokument) er et rejsedokument, der kan anvendes i forhold til udlændinge, der ikke er i besiddelse af rejselegitimation.

Dokumentet blev taget i anvendelse den 1. januar 1995, efter at Rådet for Den Europæiske Union ultimo 1994 vedtog en henstilling om, at der anvendes et standardrejsedokument, der kun er gyldigt for en enkelt rejse, ved udsendelse fra Unionens område af tredjelandsstatsborgere uden anden gyldig rejselegitimation.

Dokumentet, der udfærdiges af Rigspolitiet på engelsk med danske undertekster, fremstår tydeligt som udstedt af Rigspolitiet.

Dokumentet forsynes med et pasfoto af udlændingen og udfyldes med oplysninger om udlændingens navn, nationalitet, fødedato, journalnummer og eventuel adresse i hjemlandet.

Det fremgår endvidere, om dokumentet er udstedt på baggrund af rejsedokumenter eller identitetsdokumenter, som er forelagt myndighederne, på baggrund af udlændingens erklæring eller på grundlag af en politimæssig efterforskning.

Rejsedokumentet har ingen gyldighed som indrejsetilladelse eller transittilladelse, ligesom det ikke er gyldigt for tilbagerejse til Danmark.

2.9. De forskellige udrejseformer

Ledsaget udrejse omfatter de tilfælde, hvor politipersonalet ledsager udlændingen ud af landet – typisk med fly – enten helt til hjemlandet eller til en transitdestination. Udsendelsen vil typisk være tvangsmæssig, men kan også være frivillig, således at ledsagelsen er begrundet i et ønske fra udlændingen, flyselskabet eller et eventuelt transitland.

I forbindelse med (tvangsmæssige) udsendelser med fly foretages en vurdering af, hvad der i det konkrete tilfælde er mest hensigtsmæssigt ud fra en samlet vurdering. I vurderingen indgår bl.a. forhold som hensynet til vedkommende udlænding, rejseudgifter og tidsforbrug.

I praksis anvendes hovedsageligt almindelige rute-fly, men det forekommer, at politiet anvender charrede fly.

Chartrede fly anvendes bl.a., hvor en udlænding ved tidligere udsendelsesforsøg har udvist en sådan adfærd ved ombordstigningen på et rute-fly, at flykaptajnen har nægtet at medtage udlændingen som passager i flyet, eller hvor det ikke er muligt at nå frem til destinationslandet på en hensigtsmæssig måde ved anvendelse af rute-fly. Der har også været tilfælde, hvor anvendelsen af chartret fly samlet set har været den mest hensigtsmæssige udnyttelse af de økonomiske og personalemæssige ressourcer. Sidstnævnte var f.eks. tilfældet i marts 2014, da Rigspolitiet gennemførte en udsendelse af 19 personer med et chartret fly til Afghanistan. Der har endelig foreligget enkelte tilfælde, hvor det har været nødvendigt at anvende chartrede fly, fordi der som følge af udlændingens helbredsmæssige forhold har været behov for medvirken af læge/sygeplejerske under udsendelsen, og lægelige forhold talte imod at benytte rute-fly.

Chartring af fly foretages som hovedregel direkte af Rigspolitiet, men der blev i 2011 afviklet fælles nordiske udsendelser, hvor Sverige og Norge havde chartret fly, hvorefter der skete en økonomisk byrdefordeling. Rigspolitiet har endvidere i 2011, 2013 og 2014 i flere tilfælde deltaget i udsendelser med chartrede fly sam-

men med andre EU-lande inden for rammerne af samarbejdet i Frontex (EU's Grænseagentur). I 2014 har Rigspolitiet således deltaget i 5 udsendelser med charrede fly til Nigeria i Frontex-regi.

Påset udrejse omfatter de tilfælde, hvor politipersonalet påser udrejsen af landet, f.eks. ombordstigning i et fly eller på et skib.

Selv udrejst omfatter de tilfælde, hvor der er tilvejebragt sikre oplysninger om, at udlændingen er udrejst. Dette kan f.eks. være tilfældet, når IOM påser udrejsen af Danmark eller modtager udlændingen ved ankomsten til hjemlandet.

Skønnet udrejst omfatter de situationer, hvor udlændingen ikke kan træffes på indlogeringsstedet af politiet eller meldes forsvundet af indlogeringsstedet, således at udlændingens opholdssted er ukendt for myndighederne. Udlændingen efterlyses i Det Centrale Kriminalregister.

En asylansøger er som den altovervejende hovedregel ikke frihedsberøvet, men opholder sig på et asylcenter, mens ansøgningen behandles af udlændingemyndighederne. En udlænding, der har fået afslag på sin ansøgning om asyl, vil ligeledes som den altovervejende hovedregel være indlogeret i et asylcenter. Enkelte vil dog med Udlændingestyrelsens tilladelse kunne være privat indlogeret, typisk hos herboende familie (ægtefælle mv.). Ved ikrafttrædelsen af lov nr. 430 af 1. maj 2013 den 2. maj 2013 er der skabt mulighed for, at bl.a. afviste asylansøgere under visse betingelser i videre omfang kan få tilladelse til indkvartering uden for asylcentersystemet. Det er imidlertid bl.a. en betingelse for en sådan tilladelse, at udlændingen medvirker til udsendelsen.

Er asylansøgeren i besiddelse af pas, når ansøgningen indgives, inddrages dette af myndighederne under sagens behandling. Da politiet ikke foretager udrejsekontrol ved de indre Schengen-grænser, kan asylansøgere imidlertid frit udrejse af landet på et hvilket som helst tidspunkt. Indrejse i et andet land vil dog være ulovlig, medmindre asylansøgeren er i besiddelse af gyldig rejselimitation, som giver ret til indrejse i det pågældende land.

En asylansøger, der er indrejst på et ægte, gyldigt rejsedokument, vil endvidere kunne skjule rejsedokumentet for politiet i forbindelse med indgivelsen af asylansøgningen med henblik på eventuelt at kunne anvende det ved en udrejse af Danmark over en ydre Schengen-grænse. En afvist asylansøger vil desuden have mulighed for at få udstedt et nyt rejsedokument ved henvendelse til hjemlandets ambassade/konsulat i Danmark, uden at de danske myndigheder får kendskab hertil. Der sker ikke registrering af de personer, der udrejser over en ydre Schengen-grænse.

Forsvinder en asylansøger, mens sagen er under behandling hos Udlændingestyrelsen eller i Flygtningenævnet, underretter disse myndigheder Rigspolitiet, som

efterlyser asylansøgeren i Det Centrale Kriminalregister. Samtlige politikredse underrettes hermed om efterlysningen.

Når en afvist asylansøger har været meldt udeblevet fra det asylcenter, hvor den pågældende var indkvarteret, kan den pågældende kun blive indkvarteret igen efter en afhøring hos Rigspolitiet.

Det indgår som et naturligt led i løsningen af politiets almindelige opgaver, f.eks. i forbindelse med patruljekørsel og færdselskontroller, at kontrollere, at de udlændinge, som opholder sig her i landet, opfylder betingelserne herfor. Desuden gennemfører politiet – såvel på baggrund af anmeldelser eller andre henvendelser, som af egen drift – med mellemrum målrettede kontrolaktioner, som typisk retter sig mod særlige grupper af udlændinge eller særlige virksomheder, som erfaringsmæssigt undertiden beskæftiger udlændinge uden nødvendig opholds- og arbejdstilladelse. Rigspolitiet deltager således i målrettede kontrolaktioner inden for rammerne af den koordinerede myndighedsindsats i regi af SKAT og som led i indsatsen mod social dumping i regi af Arbejdstilsynet.

Det er Rigspolitiets erfaring, at langt hovedparten af de asylansøgere, som skønnes udrejst af landet, rent faktisk er udrejst frivilligt, idet kun relativt få (afviste) asylansøgere efterfølgende konstateres til stede her i landet efter at være skønnet udrejst. Er den afviste asylansøger udrejst til et andet EU-land, kan Danmark blive anmodet om at tilbagetage den pågældende efter reglerne i Dublin III-forordningen.

En asylansøger, som har en ansøgning under behandling hos udlændingemyndighederne, og som forsvinder, således at myndighederne ikke har kendskab til asylansøgerens opholdssted, kan ikke få ansøgningen behandlet, jf. udlændingelovens § 33, stk. 8. Der er således ikke noget særligt incitament for asylansøgere til at holde sig skjult for myndighederne her i landet, medens sagen er under behandling eller ønskes genoptaget.

2.10. Udlevering af medicin i forbindelse med udrejse

Rigspolitiet har i samarbejde med Røde Kors indført en ordning, hvorefter udlændinge, der skal udsendes, og som på asylcenteret er ordineret medicin og/eller er under lægelig behandling, kan få medicin med til hjemlandet. Det er Røde Kors (Sundhedstjenesten), der træffer afgørelse om, hvorvidt udlændingen skal have medicin med til hjemlandet, og i bekræftende fald arten og mængden af medicin.

2.11. Politiets anvendelse af magtmidler i forbindelse med ledsagede udsendelser med fly

Dansk politi har som udgangspunkt alene beføjelser til at anvende magtmidler på dansk territorium. Skal der anvendes magtmidler i et fly, sker det altid efter aftale med flyets kaptajn. Anvendelse af magtmidler i et andet land (f.eks. i forbindelse

med et transitophold) sker efter aftale/samråd med det pågældende lands myndigheder.

De overordnede principper for politiets anvendelse af magtmidler fremgår af politilovens kapitel 4.

Politiet kan med henblik på at gennemføre en tvungsmæssig udsendelse anvende magtmidler til at passivisere udlændingen, når anvendelsen er nødvendig og forsvarlig.

Anvendelsen af magtmidler skal altid foregå så skånsomt som muligt og på en sådan måde, at det giver anledning til mindst mulig forstyrrelse i forhold til omgivelserne.

Erfaringsmæssigt er der kun behov for at anvende magtmidler i et meget begrænset antal tilfælde i forbindelse med politiets udsendelse af afviste asylansøgere.

Det ledsagende politipersonale bærer ikke tjenestevåben (pistol), stav eller peberspray. Til brug for passivisering af udlændingen kan der anvendes godkendte håndjern (eller godkendte alternativer til håndjern i form af plastikstrips eller velcrobånd) samt eventuelt fikseringsbælte.

Ved anvendelse af håndjern eller fikseringsbælte må hænder og fødder ikke forbindes på en sådan måde, at den ledsagede udlænding tvinges til at sidde i en sammenbukket stilling, som kun hindrer en fri vejtrækning. Fastspændte personer skal være under konstant opsyn. Tape eller lignende, som forhindrer en fri vejtrækning, eller som kan medføre kvælning, må ikke anvendes.

Der medbringes altid førstehjælpstaske.

Der foretages altid en sikkerhedsvurdering i forbindelse med en ledsaget udsendelse af udlændinge med fly. Det vurderes i den forbindelse, om der på grund af sygdom eller lignende eventuelt er behov for deltagelse af sundhedsfagligt personale (læge og/eller sygeplejerske) under udsendelsen. Deltagelse af sundhedsfagligt personale under en udsendelse har ikke til formål at understøtte politiets myndighedsopgave med gennemførelse af udsendelsen. Det sundhedsfaglige personale er således ikke et "magtmiddel", som politiet kan anvende til at fremme udsendelsen. Deltagelse af sundhedsfagligt er udelukkende begrundet i et ønske om at understøtte og hjælpe udlændingen, hvis der skulle opstå helbredsmæssige problemer.

Politipersonalet, der ledsager udlændingen, skal under hele udsendelsesforløbet være opmærksomme på den ledsagede udlændings helbredsmæssige forhold. Opstår der sygdom undervejs, skal ledsagerne yde førstehjælp.

Eventuel anvendelse af medicinering/udlevering af medicin under en udsendelse vil alene ske efter en sundhedsfaglig vurdering af det deltagende sundhedsfaglige personale. Det ledsagende politipersonalet har ingen indflydelse herpå, ligesom det ledsagende politipersonale ikke må medvirke til, at medicin anvendes til at passivisere en urolig/voldsom, men i øvrigt rask udlænding. Det ledsagende politipersonale vil dog på egen hånd kunne administrere udlevering af på forhånd lægeordineret medicin (piller) til udlændingen under udsendelsesforløbet. Det ledsagende politipersonale anvender aldrig medicinering med henblik på at passivisere udlændingen i forbindelse med en udsendelse. En eventuel medicinering vil alene blive foretaget af lægefagligt personale efter en lægefaglig vurdering.

Der henvises i øvrigt til de udførlige retningslinjer vedrørende ledsagede udsendelser med fly i bilaget side 48 ff.

2.12. Uddannelse af det ledsagende politipersonale

Det udsendelsesansvarlige politipersonale på ledsagede udsendelser med fly skal have gennemført en certificeret specialistuddannelse.

Uddannelsen for udsendelsesansvarlige indeholder undervisning i "Retningslinjer om den praktiske forberedelse og gennemførelse af ledsagede udsendelser med fly", herunder udarbejdelse af en sikkerhedsvurdering, udfærdigelse af en udsendelsesrapport, magtanvendelse, særlige hensyn over for udsatte grupper, familiens enhed og forhold, der relaterer sig til udlændingenes helbredsmæssige tilstand.

Uddannelsen indeholder endvidere undervisning i "Specialist i værdige og bæredygtige udsendelser". Denne del af uddannelsen, der er udviklet og afvikles i et samarbejde mellem Rigspolitiet og Dansk Flygtningehjælp, har særligt fokus på de relevante juridiske rammer, menneskerettighederne og andre internationale regelsæt, psykologiske aspekter og kulturforståelse.

Den udsendelsesansvarlige skal tillige bestå en mundtlig sprogtest i engelsk samt gennemgå et kursus i selvforsvar og håndtering af konfliktsituationer, herunder praktisk træning i en flysimulator.

Endelig indeholder uddannelsen som udsendelsesansvarlig undervisning i "Best Practice", Folketingets Ombudsmands tilsyn med tvangsmæssige udsendelser, udlændingeloven og Flygtningekonventionen, frihedsberøvelse i medfør af udlændingeloven samt Frontex' etiske regelsæt i forhold til fælles udsendelser.

Udvalgte medarbejdere og ledere gennemfører – ud over ovennævnte uddannelse for udsendelsesansvarlige – et "Frontex Escort Leader"-kursus, hvor der undervises i planlægning og gennemførelse af fælles charterudsendelser sammen med andre EU-lande (Joint Return Operations by Air).

2.13. Rigspolitets samarbejde med udenlandske myndigheder i udsendelsessager

Det vil i de fleste udsendelsessager være nødvendigt for Rigspolitiet at samarbejde med myndighederne i udlændingens hjemland med henblik på (endelig) fastlæggelse af identitet/nationalitet og udstedelse af nødvendige rejsedokumenter/tilbagerejsetilladelser.

Et sådant samarbejde, der indebærer videregivelse af oplysninger fra sagen om identitet, nationalitet og familieforhold mv., og som typisk suppleres af videregivelse af kopi af forskellige identitetsdokumenter samt personfoto og fingeraftryk, der understøtter og kan anvendes til at bekræfte udlændingens oplyste identitet og nationalitet, er nødvendigt og uproblematisk, idet udlændingemyndighederne ved deres endelige afgørelse om afslag på asyl har taget stilling til, at udlændingen ikke risikerer forfølgelse i hjemlandet. Rigspolitiet oplyser ved kontakten til hjemlandets myndigheder alene, at udlændingen ikke (længere) må opholde sig i Danmark. Der må således ikke videregives oplysninger, der relaterer sig til asylsagen.

Videregivelse af oplysninger sker i praksis såvel til hjemlandets diplomatiske repræsentation i København eller i et af vores nabolande, typisk Stockholm eller Oslo, eller direkte til de kompetente myndigheder i hjemlandet. I en række tilfælde sker videregivelsen ved anvendelse af et særligt skema, som er aftalt mellem Danmark og det pågældende hjemland eventuelt i forbindelse med en tilbagebetalingsaftale. I nogle tilfælde fremstiller Rigspolitiet en udlænding i udsendelsesposition på hjemlandets repræsentation i København eller i Oslo og Stockholm med henblik på udstedelse af hjemrejsedokumenter.

Rigspolitiet har også mulighed for – efter aftale med eller forudgående underretning af indrejsemyndighederne i hjemlandet – at præsentere udlændingen for indrejsemyndighederne "på grænsen", dvs. typisk i en lufthavn, med henblik på at indrejsemyndighederne via forelagte dokumenter og en samtale med udlændingen får mulighed for at fastlægge udlændingens identitet og nationalitet og i bekræftende fald at tillade den pågældendes indrejse. Rigspolitiet vil, så vidt det er muligt, via en kriminalteknisk undersøgelse sikre sig, at de dokumenter, der anvendes ved forelæggelsen af sagen, er ægte. Fører "grænsefremstillingen" ikke til, at udlændingen tillades indrejse, ledsager Rigspolitiet udlændingen tilbage til Danmark.

Fremgangsmåden med "grænsefremstilling" har igennem de senere år især været anvendt over for formodede statsborgere i Afghanistan og Iran.

Rigspolitiet anvender også delegationsbesøg i Danmark som et hjælpemiddel til fastlæggelse af afviste asylansøgere's identitet og nationalitet som led i udsendelsesarbejdet.

Der kan være tale om delegationsbesøg fra udenlandske repræsentationer i navnlig Oslo og Stockholm – typisk den ansvarlige konsul og dennes medarbejdere – med henblik på interviews af afviste asylansøgere til støtte for udstedelse af hjemrejse-dokumenter. I 2014 har Rigspolitiet i flere tilfælde haft besøg af konsulen fra Nigerias ambassade i Stockholm.

Der kan endvidere være tale om besøg af delegationer sammensat af repræsentanter fra de kompetente myndigheder i hjemlandene, som via samtale med fremstillede udlændinge kan fastlægge de pågældendes identitet og nationalitet som grundlag for en beslutning om at ville acceptere at tilbagetage de pågældende. Rigspolitiet har igennem årene med særdeles gode resultater til følge haft besøg af delegationer fra en lang række lande i situationer, hvor samtaler med udlændingene – enten som et supplement til en tidligere skriftligt forelæggelse eller som den første præsentation af sagerne – vurderes på en hurtig og effektiv måde at kunne løse opgaven med at skabe forudsætningerne for en udsendelse. Rigspolitiet havde senest i marts 2013 besøg af en delegation fra Afghanistan, som havde samtaler med et større antal formodede afghanske statsborgere, hvoraf langt hovedparten umiddelbart blev identificeret som afghanske statsborgere og accepteret tilbagetaget til Afghanistan.

Bilag: Rigspolitiets interne retningslinjer vedrørende ledsagede udsendelser med fly.

Senest ajourført december 2013

Rigspolitiets interne retningslinjer vedrørende ledsagede udsendelser med fly.

Indledning

Efter udlændingelovens § 30, stk. 1, skal en udlænding, som ikke (længere) har ret til at opholde sig her i landet, udrejse af landet. Udrejser udlændingen ikke frivilligt, drager politiet omsorg for udrejsen, jf. lovens § 30, stk. 2, 1. pkt.

Nationalt Udlændingecenter (NUC) har det overordnede ansvar for ledsagede udsendelser med fly af afviste asylansøgere og andre udlændinge, der ikke (længere) må opholde sig i Danmark, jf. kundgørelse V nr. 1, Politiets opgavevaretagelse på udlændinge- og grænsekontrolområdet med tilhørende bilag.

Retningslinjerne i dette dokument fastsættes med det formål at sikre, at ledsagede udsendelser med fly gennemføres sikkert, forsvarligt og professionelt, og således at hensynet til medarbejdernes sikkerhed og den enkelte udlændings rettigheder og personlige integritet tilgodeses.

Retningslinjerne er udfærdiget med udgangspunkt i dansk lovgivning, EU's udsendelsesdirektiv samt internationale konventioner.

Retningslinjerne vedrører alene den praktiske forberedelse og gennemførelse af en ledsaget udsendelse med fly. Spørgsmål i relation til tilvejebringelse af forudsætningerne for at

Interne retningslinjer nr. 1/2014 - vedrørende påsete udsendelser

Informationsejer
Rigspolitiet,
Nationalt
Udlændingecenter
Dato (første udgivelse)
23. september 2014

Indledning

Efter udlændingelovens § 30, stk. 1, skal en udlænding, som ikke (længere) har ret til at opholde sig her i landet, udrejse af landet. Udrejser udlændingen ikke frivilligt, drager politiet omsorg for udrejsten, jf. lovens § 30, stk. 2, 1. pkt.

Rigspolitiet, Nationalt Udlændingecenter (NUC) har det overordnede ansvar for påsete udsendelser med fly af 3. landsstatsborgere, der ikke (længere) må opholde sig i Danmark, jf. kundgørelse V nr. 1, Politiets opgavevaretagelse på udlændinge- og grænsekontrolområdet med tilhørende bilag.

Retningslinjerne i dette dokument har til formål at sikre, at påsete udsendelser med fly gennemføres sikkert, forsvarligt og professionelt, og således at hensynet til den enkelte udlændings sikkerhed, rettigheder og personlige integritet tilgodeses.

Retningslinjerne er udfærdiget med udgangspunkt i dansk lovgivning, EU's udsendelsesdirektiv samt internationale konventioner og anbefalinger.

Ledelsen for Operativ Planlægning og Udsendelse har på baggrund af den foreliggende sikkerhedsvurdering og sagens oplysninger i øvrigt den endelige kompetence til at beslutte, hvordan udsendelsen skal søges gennemført, og har samtidig det operative ansvar for udsendelsens gennemførelse.

Anvendelse af magtmidler

En påset udsendelse gennemføres med en høj grad af frivillighed, hvorfor der ikke anvendes magtmidler til at sikre udlændingens ombordstigning. Viser det sig, at ombordstigningen ikke kan ske uden anvendelse af magtmidler, afbrydes den påsete udrejse med henblik på en fornyet ledelsesmæssig vurdering af gennemførelsen af udsendelsen.

Forberedelse af udsendelsen**Sagsbehandling forud for udsendelsen**

Alle sagsskridt, forkyndelser og underretninger skal søges foretaget inden tidspunktet for iværksættelsen af den påsete udsendelse.

Sikkerhedsvurdering

Sikkerhedsvurderingen udfærdiges af sagsbehandleren i NUC. Er der tale om en sag, hvor en politikreds bistår med sagsbehandlingen, anmodes politikredsens sagsbehandler om at udfærdige en foreløbig sikkerhedsvurdering, om nødvendigt efter vejledning fra sagsbehandleren i NUC.

Sikkerhedsvurderingen skal tage udgangspunkt i en personlig samtale med udlændingen og må maksimalt være 7 dage gammel.

Vurderer sagsbehandleren på baggrund af sikkerhedsvurderingen, at udsendelse med fly kan gennemføres som en påset udsendelse, sendes kopi af den udfyldte sikkerhedsvurdering, kopi af accepten i "Dublinsager" og kopi af eventuel rejselegitimation til funktionspostkassen:

POL FP NUC REJSEPLANLÆGNING

Kontakt

Pk. Michael
Nymand, lok. 5050
Bilag

Tjekliste til brug for
udarbejdelse af
udsendelsesrapport
ved påset
udsendelse

Operativ Planlægning og Udsendelse planlægger herefter for en påset udsendelse, således at udsendelsen søges gennemført uden unødigt forsinkelse.

Den påsete udsendelse

Den påsete udsendelse iværksættes, når udlændingen møder i Københavns Lufthavn med taxa, offentlig transport eller i bil, eller bliver afhentet på opholdsstedet i et asylcenter, på en døgninstitution, i et arresthus, fængsel eller i Eliebæk.

Udsendelsespersonalet medbringer Captains Envelope, der skal indeholde flybilletter, rejselegitimation, transittilladelser, accepter, kvitteringer og andet, der skal benyttes eller overdrages ved den påsete udsendelse af udlændingen.

Check-in og sikkerhedskontrol

Ved indcheckning sikrer det udsendende personale, at handlingsselskabet gøres bekendt med, at der er tale om en uledsaget udsendelse af udlændingen. Oplysninger om udlændingens rent private forhold må ikke videregives, herunder oplysninger fra Kriminalregisteret eller om asylstatus i Danmark. Det må alene oplyses, at udlændingen ikke længere har ret til at opholde sig i Danmark.

Sikkerhedskontrollen skal altid foretages hos Københavns Lufthavns Security, inden udlændingen foretager ombordstigning med henblik på at sikre, at udlændingen ikke er i besiddelse af genstande, som det ikke er tilladt at medbringe ombord på flyet..

Ombordstigning

Flyets kaptajn/eller en repræsentant for flyselskabet informeres om udsendelsens gennemførelse, og den udfyldte blanket Notification of Deportee udleveres til de pågældende.

Udlændingens ombordstigning skal foregå så diskret, som omstændighederne tillader, og al unødigt opmærksomhed skal undgås.

Frihedsberøvede udlændinge skal ved ombordstigning gøres bekendt med, at de ikke længere er frihedsberøvet.

Særlige situationer

Det skal altid i videst muligt omfang tilstræbes, at familier udsendes samlet, og i særdeleshed når der er tale om børnefamilier. Er familien ikke samlet til stede ved afhentningen, skal spørgsmålet om, hvorvidt udsendelsen af de tilstedeværende familiedemedlemmer skal iværksættes, forelægges ledelsen for Operativ Planlægning og Udsendelse.

Ved udsendelse af udlændinge der tilhører en sårbar gruppe, f.eks. uledsagede mindreårige, gravide, tidligere tvangsanbragte børn, familier med små børn, handicappede eller (fysisk/psykisk) syge, skal det udsendende personale være særligt opmærksomme på udlændingenes sårbare situation og medvirke til, at søge den påsete udsendelse gennemført så skånsomt og værdigt, som situationen tilsiger. Inden ombordstigning orienteres repræsentanten for flyselskabet om eventuelle behov hos udlændingene ved ombordstigningen, under flyvningen og under eventuelle transitophold.

Opstår der tvivl om, hvorvidt udsendelsen skal søges gennemført, eksempelvis ved udlændingens manglende medvirken til at gennemføre udsendelsen, ved akut opstået sygdom eller ved uoverensstemmelser med udlændingen om håndtering af bagage eller omkring økonomiske

forhold, kontaktes ledelsen for Operativ Planlægning og Udsendelse, der træffer beslutning om udsendelsens videre forløb.

I tilfælde af udlændingens undvigelse, manglende tilstedeværelse ved afhentning, eller hvis udsendelsen af andre grunde må afbrydes, skal flybilletter søges aflyst før flyafgang. Er udsendelsen planlagt med transit, underrettes transitlandet straks om aflysningen. Ved aflysning af en "Dublinudsendelse", skal modtagerlandet snarest underrettes om aflysningen på fax med angivelse af årsagen til aflysningen.

Undviger udlændingen, skal denne straks søges efterlyst i relevante registre.

En påset udsendelse anses for afsluttet, når flyet forlader standpladsen.

Udsendelsesrapport

Det udsendende politipersonale skal skrive en udsendelsesrapport om forløbet af den påsete udsendelse. Tjekliste til brug for udarbejdelse af udsendelsesrapport ved påset udsendelse anvendes.

Oplysninger om destination og dato opdateres i POLSAS i anmelder/partner biliedet.

Udsendelsesrapporten udskrives, underskrives og sendes til udsendelsessagen til brug for opdatering og henlæggelse.

Aflyses/afbrydes udsendelsen, skal der udfærdiges en aflysningsrapport med beskrivelse af baggrunden for aflysningen/afbrydelsen. Aflysningen/afbrydelsen opdateres i POLSAS med dispositions-koden 5063 - Grundet udlændingen eller med dispositions-koden 5064 - andre årsager.

Michael Nymand
politikommissær

TJEKLISTE TIL BRUG FOR UDARBEJDELSE AF UDSENDELSERAPPORT VED PÅSET UDSENDELSE

- Dan ny rapport i Polsas - husk "flueben" i sagens person.
- Rapporten døbes "Påset udsendelsesrapport".
- Hvem afhenter, hvor, dato og tidspunkt.
- Besigtigelse/beskrivelse af udlændingen.
- Beskrivelse af, at udlændingens effekter og eventuelle kontante penge er udleveret og til stede.
- Beskrivelse af indcheckning af bagage og eventuel overvægt.
- Kvittering for eventuel overvægt vedlægges udsendelsesrapporten i kopi.
- Original kvittering og en kopi af udsendelsesrapporten sendes til Økonomikontoret.
- Beskrivelse af opholdet i lufthavnen – indkøb, veksling af penge, telefonopkald mv.
- Foretages der forkyndelser, beskrives det, hvad der blev forkyndt, hvilken tolk der blev anvendt, hvilket sprog, hvorvidt der er påklaget samt kopi udleveret til udlændingen.
- Udbetalte beløb til forplejning under hjemrejsen og til videretransport fremgår med beløbets størrelse, og hvilken leder der har truffet beslutningen om udbetalingen.
- Kuverten med diverse dokumenter overdraget til kaptajnen.
- Udlændingen løsladt ved ombordstigning kl. XXXX (hvis frihedsberøvet).
- En beskrivelse af den gennemførte udsendelse med angivelse af eventuelle udfordringer, samt i hvilken atmosfære eller stemning udsendelsen blev gennemført (værdigt, hensynsfuldt, afslappet, god stemning mv.)
- Frihedsberøvede løsladt i KR via POLSAS.
- Er udlændingen er fængslet under et kreds journalnummer, så foretages løsladelsen direkte i KR. Gå aldrig i fremmed kreds POLSAS.
- Eventuel advokat underrettet om løsladelse og udsendelse.
- Oplysning om, at der ikke har været anvendt magtmidler, skal noteres.

- Har den gennemførte udsendelse medført, at medlemmerne af en familie er blevet adskilt, skal det noteres, hvilken leder der har truffet beslutning om at gennemføre udsendelsen, samt begrundelsen herfor.
- Sker der udsendelse af udlændinge, der tilhører en sårbar gruppe (f.eks. uledsagede mindreårige, gravide, tidligere tvangsanbragte børn, familier med små børn, handicappede eller fysisk/psykisk syge), beskrives det, hvorvidt der er taget særlige hensyn:
 - o Hvis der ikke blev taget særlige hensyn, noteres det hvorfor, der ikke var et behov.
 - o Blev der er taget særlige hensyn, beskrives hvilke hensyn eller tiltag, der blev taget.

AFBRYDES DEN PÅSETE UDSENDELSE:

- Hændelsesforløbet beskrives, og årsagen til afbrydelsen skal tydeligt fremgå: nægter at rejse, sikkerhedsmæssigt uforsvarligt, sygdom, ankommet for sent til flyet, nægtet ombordstigning mv.
- Har der været anvendt magtmidler, beskrives dette nøje: begrundelse, hvilke magtmidler der er anvendt, hvor magtmidlerne blev anvendt og over hvor lang tid
- Ved anvendelse af magtmidler, vejledes udlændingen om muligheden for at blive tilset af en læge/sundhedsfagligt personale, og det noteres, hvorvidt pågældende ønsker/ikke ønsker at blive tilset. Der henvises til interne retningslinjer nr. 2/2014 vedrørende tilbud om lægefaglig/sundhedsfaglig undersøgelse ved afbrudte udsendelser.

Af aflysningsrapporten skal det tillige fremgå at:

- Flybilletter er aflyst.
- Rette Dublin myndigheder er underrettet.
- Eventuelt transitland er underrettet.
- Sagsbehandler/afsnit er underrettet om afbrydelsen.

Interne retningslinjer nr. 2/2014 - vedrørende tilbud om lægefaglig/sundhedsfaglig undersøgelse ved afbrudte udsendelser

Informationsejer
Rigspolitiet,
Nationalt
Udlændingecenter
Dato (første udgivelse)
23. september 2014

Kontakt
Pk. Michael
Nymand, lok. 5050
Journalnr.

Europarådets Ministerkomité vedtog den 4. maj 2005 anbefalinger vedrørende tvangsmæssige udsendelser ("Twenty Guidelines on Forced Return"). Anbefaling nr. 16, pkt. 3, vedrører afbrudte udsendelser. Det fremgår heraf, at en udlænding skal tilbydes undersøgelse af en læge eller andet sundhedsfagligt personale i sager, hvor udsendelsen afbrydes på grund af, at udlændingen gør modstand, og hvor politiet derfor anvender magt.

På denne baggrund skal følgende foretages, såfremt en udsendelse afbrydes på grund af udlændingens adfærd, og der i den forbindelse har været anvendt magtmidler:

Hændelsesforløbet beskrives i udsendelsesrapporten, og årsagen til afbrydelsen skal tydeligt fremgå, herunder nægter at udrejse, sikkerhedsmæssigt uforvarligt, sygdom, nægtet ombordstigning.

Har der været anvendt magtmidler, beskrives dette nøje i udsendelsesrapporten, herunder hvorfor der har været anvendt magtmidler, hvilke magtmidler der har været anvendt, hvor magtmidlerne blev anvendt og over hvor lang tid.

Har der været anvendt magtmidler, skal udlændingen vejledes om muligheden for at blive tilset af en læge/sundhedsfagligt personale. Det noteres i udsendelsesrapporten, hvorvidt den pågældende ønsker/ikke ønsker at blive tilset.

Ønsker udlændingen ikke at blive tilset:

Det noteres i udsendelsesrapporten, at udlændingen blev vejledt om muligheden for at blive tilset af en læge/sundhedsfagligt personale, at han/hun ikke ønskede at benytte sig heraf samt en eventuel begrundelse herfor.

Ønsker udlændingen at blive tilset:

Der tages kontakt til 1813, og det videre forløb aftales.

I akutte situationer køres direkte til Akutmodtagelsen på et hospital.

Det noteres i udsendelsesrapporten, at udlændingen blev vejledt om muligheden for at blive tilset af en læge/sundhedsfagligt personale, og at han/hun ønskede at benytte sig heraf. Endvidere noteres oplysninger om det videre forløb.

Michael Hummel
vicepolitinspektør

Skema til ledsagede udsendelser.

Dato: _____

Jnr.: 22NU- _____

Skemaet erstatter ikke informationer i udsendelsesrapporten, men skal vedlægges udsendelsessagen.

Hvornår er udlændingen blevet informeret om udsendelsens konkrete forløb, muligheden for at kontakte pårørende, evt. indhentet medicin, håndtering af bagage samt andre personlige effekter og værdier?

Ved den personlige kontakt forud for udsendelsen: Ved den personlige kontakt ved afhentning på udsendelsesdagen: (Beskriv)

Hvis der er tale om en familie:

Blev familien udsendt samlet: Ja Nej Hvis nej – konsekvensvejledning: Ja Nej (Beskriv)

Er udlændingen sårbar eller udsat (mindreårig, gravid, syg, handicappet, ældre, behov for medicin, enlig forsørger eller været udsat for grov psykisk, fysisk eller seksuel vold)? Ja (Beskriv) Nej

Hvis ja, hvilke tiltag:

Medicin udleveret: Ja (Beskriv) Nej Sundhedsfaglig vurdering foretaget: Ja (Beskriv) Nej Fit to travel foreligger: Ja (Beskriv) Nej Sundhedsfaglig bistand medfølger: Ja (Beskriv) Nej Andre hjælpemidler: Ja (Beskriv) Nej

Blev der i forbindelse med udsendelsen anvendt magt eller fikserings-/sikkerhedsudstyr? Ja Nej

Begrundelse for magtanvendelse:

Udlændingens aktuelle adfærd: Ja (Beskriv) Nej Udlændingens historik/sikkerhedsvurdering: Ja (Beskriv) Nej

Anden begrundelse: (Beskriv)

Anfør ca. tidsrum og afkryds i forhold til magtanvendelsens udstrækning.

		Ca. tidsrum	Afhentning	Transport	Boarding	Airborn	Transit	Slutdestination
Håndkraft	Ja ☐ Nej ☐	-	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Plasticstrips	Ja ☐ Nej ☐	-	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bodycuff (kun bælte)	Ja ☐ Nej ☐	-	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bodycuff (1-håndsfikseret)	Ja ☐ Nej ☐	-	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bodycuff (2-håndsfikseret)	Ja ☐ Nej ☐	-	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bodycuff (albuefikseret)	Ja ☐ Nej ☐	-	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bodycuff (knæfikseret)	Ja ☐ Nej ☐	-	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bodycuff (ankelfikseret)	Ja ☐ Nej ☐	-	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ble	Ja ☐ Nej ☐	-	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hjelm	Ja ☐ Nej ☐	-	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Andet (hvilket)	Ja ☐ Nej ☐	-	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Fremstod anvendelsen af magt og fikserings-/sikkerhedsudstyr så diskret som muligt: Ja Nej (Beskriv)

Udsendelsesansvarlig: _____

Skema til ledsagede udsendelser.

Dato: _____

Jnr.: 22NU- _____

Ved afbrudt udsendelse:

Udsendelse afbrudt pga.:

Danske udlændingemyndigheder: (Beskriv)
Internationale organer: (Beskriv)
Udlændingens adfærd: (Beskriv)
Flyselskabet – kaptajnen: (Beskriv)
Afvist i transit eller af modtagerlandet: (Beskriv)
Anden årsag: (Beskriv)

Magtanvendelse fortsat efter afbrydelse:

Begrundelse for denne magtanvendelse: Aktuelle adfærd: Ja Nej
Historik/sikkerhedsvurderingen: Ja (Beskriv) Nej
Anden begrundelse: (Beskriv)

		Ca. tidsrum	Offloadet	Transport	Sundhedstjek	Indsættelsen
Håndkraft	Ja ☐ Nej ☐	-	☐	☐	☐	☐
Plasticstrips	Ja ☐ Nej ☐	-	☐	☐	☐	☐
Bodycuff (kun bælte)	Ja ☐ Nej ☐	-	☐	☐	☐	☐
Bodycuff (Ehåndsfikseret)	Ja ☐ Nej ☐	-	☐	☐	☐	☐
Bodycuff (Tohåndsfikseret)	Ja ☐ Nej ☐	-	☐	☐	☐	☐
Bodycuff (albuefikseret)	Ja ☐ Nej ☐	-	☐	☐	☐	☐
Bodycuff (knæfikseret)	Ja ☐ Nej ☐	-	☐	☐	☐	☐
Bodycuff (ankelfikseret)	Ja ☐ Nej ☐	-	☐	☐	☐	☐
Ble	Ja ☐ Nej ☐	-	☐	☐	☐	☐
Hjelm	Ja ☐ Nej ☐	-	☐	☐	☐	☐
Andet (hvilket)	Ja ☐ Nej ☐	-	☐	☐	☐	☐

Lægetilsyn efter afbrudt udsendelse når der har været anvendt magt:

Tilbudt lægetilsyn: Ja Nej (Beskriv)
Ønskede udlændingen at blive tilset: Ja Nej (Beskriv)
Tilset af læge: Ja Nej

Udsendelsesansvarlig: _____

Udsendelsesrapport for ledsagede udsendelser med fly - Tjekliste.

Gældende fra august 2016

Udsendelsesmappe til den udsendelsesansvarlige udfærdiges af UCN, Operativ Planlægning og Udsendelse i forbindelse med planlægningen af den ledsagede udsendelse.
(Afghanistan p.t. undtaget pga. særlig procedure).

Den udsendelsesansvarlige har ansvaret for udarbejde en udsendelsesrapport i POLSAS senest 3 hverdage efter hjemkomsten fra tjenesterejsen.

Udsendelsesrapporten skal udfærdiges efter overvejelse af om hvert punkt er relevant:

Forberedelse:

- Udlændingemyndighedens seneste endelige afgørelse om udsendelse med angivelse af, hvortil udlændingen tvungsmæssigt kan udsendes.
- Hvilken leder har besluttet at udsendelsen skal gennemføres som ledsaget, samt hvilke sikkerhedstiltag dette har givet anledning til.
- Hvem er udtaget som ledsagere på rejsen.
- Opholdsstedets oplysninger om udlændingens opførsel, specielle forhold der skal tages hensyn til (mindreårig, gravid, syg, handicappet, ældre, behov for medicin, enlig forsørger eller udsat for forskellige former for vold).
- Tidspunkt for planlagt afrejse med angivelse af flyselskab, flynummer.

Afhentning:

- Hvor og hvornår udlændingen blev truffet.
- Hvis der IKKE foreligger rapportmateriale hvor udlændingen er gjort bekendt med at udsendelsen skal gennemføres, skal følgende beskrives:
 - At udlændingen er vejledt om hvordan udsendelse påtænkes gennemført og at udsendelsen straks afbrydes, såfremt udlændingemyndighederne udsætter udrejsen.
 - Vejledningen foretaget ved brug af tolk, sprog og tolkenummer noteres.
Hvis tolk undtagelsesvis ikke er benyttet, hvilket sprog blev udlændingen vejledt på.
- Udlændinges reaktioner og bemærkninger beskrives.
- Udlændingens adfærd og opførsel ved afhentning.
- Visitation af udlændingen (obligatorisk), hvem visiterede og angiv resultatet.
- Blev udlændingen tilbudt mulighed for telefonisk at underrette pårørende i Danmark eller hjemlandet/slutdestinationen om den forestående udsendelse og forventede ankomsttidspunkt til slutdestinationen.
- Benyttede udlændingen sig af muligheden for at underrette pårørende. Navne og telefonnumre på kontaktede personer skal om muligt oplyses.
- Udleverede effekter og/eller penge fra Kriminalforsorgen/indkvarteringsstedet, hvorvidt der er kvitteret for modtagelsen, hvem kvitterede.

Udsendelsesrapport for ledsagede udsendelser med fly - Tjekliste.

Gældende fra august 2016

- Beskrivelse af evt. udleveret medicin. Hvem modtaget fra. Detaljeret beskrivelse af den udleverede medicin, navn, mængde, styrke etc. Har udlændingen modtaget instruktion i indtagelse af medicinen?

Transport til lufthavn:

- Tidspunkt for afgang fra afhentningssted og ankomst til XX lufthavn.
- Forløbet af transporten til lufthavnen.
- Hvem forestod indtjekning - blev der foretaget normal indtjekning via afgangsterminalen, eller blev udlændingen kørt direkte til gaten.
- Beskrivelse af udlændingens bagage, evt. overvægt.
- Beskrivelse af sikkerhedstjekket og resultatet heraf.
- Evt. underretning af stationmanager eller dennes repræsentant.
- Udlændingens opførsel i lufthavnen ved indtjekning, ophold "airside", veksling af penge, telefonopkald, afventning af ombordstigning mm.
- Underretning af flyets kaptajn, at Notification of deportee er udleveret, samt aftale med kaptajnen om evt. magtanvendelse.
- Ombordstigning på flyet. Det anføres, om ombordstigningen skete direkte fra airside eller via gaten før de øvrige passagerer. Det er magtanvendelse hvis udlændingen skal have en "hjælpende hånd" f.eks. på vej op ad en trappe. Det er ikke magtanvendelse, hvis hjælpen ydes som service.

Ombord på flyet:

- Tidspunkt for ombordstigning og dermed løsladelsestidspunktet.
- Beskrivelse af hvilke sædepladser man havde på flyvningen.
- Rejsens forløb og beskrivelse af evt. problemer undervejs på flyvningen.
- Beskriv forhold ombord, f.eks.: Tilbudt bispising, drikkevarer, nikotintyggegummi og toiletbesøg.
- Forløbet af rejsen til slutdestinationen, samme type oplysninger som tidl.
- Fiksering ved ankomst til slutdestinationen skal så vidt muligt undgås, i modsat fald skal det altid fremgå af rapporten.
- Ankomst til slutdestination, ankomsttidspunktet, var myndighederne tilstede ved ankomsten.
- Hvorvidt udlændingen selv gik fra borde, eller om det var nødvendigt at tilkalde de lokale myndigheder.
Hvis det var nødvendigt at tilkalde de lokale myndigheder, beskrives præcist hvad de foretog sig for at få pågældende til at forlade flyet.

Udsendelsesrapport for ledsagede udsendelser med fly - Tjekliste.

Gældende fra august 2016

Transit og fly nr. 2:

- Beskriv transitophold - blev ledsagerne modtaget af myndigheder/politi i transitlandet, og i hvilken udstrækning de blev assisteret. Tilbudt bespisning, drikkevarer, nikotintyggegummi og toiletbesøg.
Tilbud om telefonsamtale til pårørende.
Generel beskrivelse af opholdets længde og opholdsstedet.
- Ombordstigning til videre rejse.

Modtagelse og overdragelse af udlændingen:

- Hvilke myndigheder rettede man henvendelse til for at overdrage udlændingen til myndighederne.
Overdragelsen til myndighederne på slutdestinationen beskrives nøje, og det skal fremgå, hvorvidt udlændingen blev accepteret på slutdestinationen.
- Beløb udbetalt i økonomisk støtte efter udlændingelovens § 43 a, stk. 2, samt eventuelle rejse- og lommepenge. Beløbets størrelse anføres med oplysning om, hvornår udlændingen fik beløbet udleveret, om det var før eller efter landing, og om udlændingen ønskede at kvittere for modtagelsen af pengene.
- Hvis udlændingen i forbindelse med udsendelsen har udtrykt forventninger, muligheder, begrænsninger eller udfordringer omkring sin tilbagevenden til hjemlandet, anføres dette i udsendelsesrapporten.
- Tidspunkt og form (sms eller telefonisk) for underretning af ledelsen for Operativ Planlægning og Udsendelse om resultatet af den ledsagede udsendelse.

I udsendelsesrapporten skal der ikke anføres oplysninger om ledsagernes videre rejse eller ophold på slutdestination.

➤ **Magtanvendelse:**

Politiets eventuelle magtanvendelse skal dokumenteres under hele udsendelsesforløbet – også ikke brug af magt skal beskrives. F. eks. Der blev ikke anvendt magt i forbindelse med udsendelsesforløbet.

"Skema til ledsagede udsendelser" skal anvendes, og alle informationer i skemaet skal også fremgå i "Rapport ledsaget udsendelse". Sagsbehandleren vedlægger og bilagerer begge.

➤ **Begrundelsen for magtanvendelsens nødvendighed**

En meget præcis beskrivelse af hvilken magtanvendelse, det var nødvendigt at forberede eller benytte, hvem udøvede magt, hvilket ca. tidspunkt og ca. tidsrum de forskellige magttyper blev udøvet i og i hvilken fase under udsendelsen, det var nødvendigt at udøve eller ikke udøve magt i.

Til beskrivelse af forberedt magtanvendelse skal beskrives tidligere udsendelser, sikkerhedsvurdering mm. der kan begrunde forberedelserne.

Udsendelsesrapport for ledsagede udsendelser med fly - Tjekliste.

Gældende fra august 2016

Hvilken type magt:

- Håndkraft – nødvendig for at sikre tilstedeværelse og/eller af sikkerhedsmæssige årsager grundet forudgående adfærd eller lignende.
- Plastikstrips - nødvendig for at sikre mulighed for at fastholde og/eller af sikkerhedsmæssige årsager grundet forudgående adfærd eller lignende
- Fikseringsbælte – nødvendig for at fastholde og/eller af sikkerhedsmæssige årsager grundet forudgående adfærd eller lignende.
- Peberspray – benyttet med angivelse af årsag efter politilovens §25a eller § 25b.

Anvendelse af softhjelm og ble skal beskrives på samme måde som magtanvendelse:

- Softhjelm – af sikkerhedsmæssige årsager med henblik på at undgå at han skader sig selv eller andre
- Ble – nødvendig af sikkerhedsmæssige og praktiske årsager grundet forudgående adfærd eller lignende

Hvor:

- Ved afhentning af udlændingen.
- Under transport til lufthavnen.
- Ved ombordstigning.
- Under flyveturen.
- Under transitophold.
- Under flyvetur 2.
- På slutdestinationen.

Tidsmæssig udstrækning:

- Anføres for enhver anvendelse af magt i forbindelse med gennemførelsen af den ledsagede udsendelse med fly. ca. tider er acceptable.

Michael Nymand, politikommissær